॥ श्रीपञ्चरक्षाधारणी ॥

प्रकाशक
नेपाल परम्परागत बौध धर्म संघ
नेपाल बज्रयान महाविहार संघ
लुम्बिनी

सम्पादक
प्रा.डा. नरेश मान बज्राचार्य
ने.सं.११४०, मातृ औसी, बृहस्पतिबार
२०२० अप्रिल २३

लिप्यान्तर
भीम रत्न बज्राचार्य

"सर्व प्रकारं जगतो हिताय"

नमो रत्नत्रयाय

गत मार्च २७ का दिन "आदरणीय सम्पूर्णमहानुभावहरु" शीर्षकमा महामारी "कोविद-१९" को कारणले लकडाउन भएर घरमा लामो समय सम्म वस्नुपर्दा श्रृंखलावद्ध नकारात्मक असरले गर्दा मन न्याम्रो, फुस्रो, दिक्क-दाक्क, कमजोर हुन्दै जाने सम्भावनालाई ध्यानमा राखेर यस्तो अवस्थामा मनको रक्षार्थ बौद्ध धर्म दर्शनका मान्यता र नेपालको बौद्ध परंपरा अनुसार विविध बौद्ध धारणी-मन्त्रहरु रहेका ग्रन्थहरु मध्ये पंचरक्षासूत्र पढ्न सकिने कुरा फेसबुक मार्फट जानकारी गराएको थिएं। सोहि संदर्भमा कान्तिपुर हेमवर्ण महाविहार (गं बाहा) का अति श्रद्धेय चक्रेश्वर स्व. पण्डित अमोघ वज्र वज्राचार्यको संग्रहमा रहेका पंचरक्षा धारणीलाई नेपाल परम्परागत बौद्ध धर्म संघ, नेपाल वज्रयान महाविहार,लुम्बिनीको प्रस्तुतीको रुपमा विद्युतीय प्रकाशनमा ल्याउन पाउँदा खुसी लागेको छ। आशा छ, यहाँहरु यस पंचरक्षा धारणी पाठबाट मनको रक्षा गर्न सफल हुनु हुनेछ। यस धारणीलाई प्रचलित लिपि (नेपाल लिपि) बाट देवनागरीमा लिप्यान्तर तथा टाईप गर्नु हुने भीम रत्न वज्राचार्यलाई धेरै धन्यबाद छ।

॥ ईहास्तु स्वस्ति ॥

प्रा.डा. नरेश मान वज्राचार्य

(चक्रेश्वर, नेपाल वज्रयान महाविहार, लुम्बिनी)

द कलेज अफ होलिकस, वुस्तर, मास, ०१६१०, अमेरिका।

मन्तव्य

भगवान् बुद्धद्वारा देशित अनगिनत उपदेश-सूत्रहरु विभिन्न ग्रन्थहरुमा संग्रहित छन् । ति विभिन्न ग्रन्थहरुमा रहेका मध्ये छनौट गरी पाँच वटा सूत्रहरुलाई एकै ठाउँमा संग्रह गरिएकालाई "पंचरक्षासूत्र" भनिएको हो । पंचरक्षासूत्रमा आर्यमहाप्रतिशरा, आर्यमहासाहस्रप्रमर्द्दनि, आर्यमहामायूरी, आर्यमहामन्त्रानुसारिणी र आर्यमहाशीतवती सूत्रहरु रहेका छन् । यिनीहरुलाई देवीको रुपमा पनि लिने गरिन्छ तर सूत्रहरुमा यिनीहरु देवी, देवीको रुप, वर्ण आदिको उल्लेख पाईन्दैन भने निष्पन्नयोगावली ग्रन्थमा यिनीहरुको मण्डल को बर्णन समेत रहेको पाईन्छ । साधनामालामा यस्को साधना विधि छन् । पंचरक्षाको समाधि सम्बन्धि छुट्टै ग्रन्थ पनि पाईन्छ ।

पंचरक्षासूत्रको मुख्य भाग मन्त्र हो । यो मन्त्र मात्र भएको पंचरक्षा धारणीलाई पंचरक्षा मन्त्रधारणी भनिन्छ । यस्ता धारणीहरुको परिमाण कम र बढी रहेको आधारमा सानो र ठूलो विभिन्न प्रकारको रहेका छन् । ती मध्ये यो संग्रह सानो परिमाणको हो । पंचरक्षाको प्रत्येक धारणीमा अनेक कुराहरु रहेको र यस्को सार संक्षेप यस्तो छन् -

आर्यमहाप्रतिशरामा यो धारणी दुर्लभ, यसबाट दुष्टहरुको नाश हुने, पाठ गरेको सुन्नाले मात्र पनि पापमुक्त भईने, सर्वसत्त्वप्राणीको सुख

निरोगी, रक्षा हुने, भगवान बुद्धबाट देशना भएको उल्लेख छन् । आर्यमहासाहस्रप्रमर्द्धनीमा भिक्षु, भिक्षुनी, उपासक, उपासिकाहरुले यस्को राम्ररी ग्रहण, धारण गरेमा सम्पूर्ण ग्रहदोषहरु शान्त हुने, भय, उपद्रव, कलह, विग्रह, विवाद, पाप, अकुशल नाश हुन्छ । आर्यमहामायूरीमा धारणीको राम्रो रक्षा, प्रतिपाल गरिएमा शस्त्रअस्त्रको भयहरण, विषनाश, देव, दैत्य, नाग दोष, कुदृष्टि, वात, पित्त, कफ आदिबाट उत्पन्न ज्वरो, भूतज्वरो, कपाल दुख्ने, छाति दुख्ने, पेट दुख्ने, हातखट्टा दुख्ने आदि शरीरको अंगप्रत्यंग दुख्ने रोगबाट मुक्त हुने, शान्ति स्वस्ति भईन्छ ।आर्यमहाशीतवतीमा धारणीको ११० पद धागोमा बुनी हातमा बाँधेर राखिए, गलामा माला गासेर राखिए विष, शस्त्र, रोगव्याधि, मन्त्रविद्या, आगो, पानी आदिको प्रकोपबाट दुःख मुक्त भईन्छ ।आर्यमहामन्त्रानुसारिणीमा बुद्धको पुण्यानुभावले, देवताहरुको अनुभावले हाम्रो सबै आवश्यकता पूर्ण होस् । दुई खुट्टे, चार खुट्टे भएका, बाटोमा आईरहेका गईरहेका सबैको रातमा, दिनमा, मध्यान्हमा, सबै ठाउँमा शुभ होस् , पापचित्त नहोस् , सबैको कल्याण होस् भनेका छन् ।

पंचरक्षा धारणी सम्बन्धमा प्रख्यात बौद्ध विद्वान दिव्य बज्र बज्राचार्यज्यूले भन्नु भएको छ कि "दुःखीहरुलाई दुःख निवारण गर्ने भगवान बुद्धको कल्प कल्प देखि गर्दै आउनु भएको प्रणिधानको प्रभावले परित्तसुत्त, परित्राण तथा पंचरक्षा आदि उत्पन्न भएका हुन् । (श्री आर्यपंचरक्षा धारणी सूत्र, ने.सं.११०६)

ख

पंचरक्षाको प्रसिद्धि नेपालको साथै महायान बौद्धधर्म अंगालेका अन्य देशहरुमा पनि रहेका छन् । नेपालको महायानी बौद्ध जनजीवनमा यस्को प्रगाध सम्बन्ध रहेका छन् । घरघरमा पाठ गराईने धारणीहरु मध्ये यो नै सबैभन्दा प्रचलित रहेको, घरमा बिरालो, सर्प आदि मर्दा, घरमा गृद्ध बस्नाले हुने अपशकुन, आपत बिपत तथा औषधोपचारबाट रोग निको नभएको अवस्थामा समेत पंचरक्षा पाठ गराउने गरिन्छ । त्यस्तै पंचरक्षाको मण्डप राखी ग्रहयज्ञ गराउने, नब निर्मित घरमा गृह शान्तिको निमित्त बल्यार्चन पुजा गरी पंचरक्षाको जन्त्र राख्ने, बुढाबुढीको पास्नी (जंको), दशकर्म प्रतिष्ठा आदिमा पनि पंचरक्षाको मण्डल पूजा गर्ने आदिको साथै मन्त्रोपचार (झारफुक) बिधिद्वारा बिभिन्न रोगहरुको निदान गर्ने कार्यहरुमा पंचरक्षाको प्रयोग गरेको पाईन्छ ।

यस्तो अतिनै महत्व तथ दूर्लभ रहेको "पंचरक्षा धारणी"को संग्रहलाई अहिले विश्वमा फैलिरहेको कोरोना (कोविद-१९) को भाईरसको महामारीबाट लाखौ मानिस मृत्यु भईरहेको र विश्वले यस्को निदानको कुनै ठोस औषधोपचार विधि पत्ता लगाउन नसकिरहेको अवस्थामा हाल यसबाट सुरक्षित हुने एक मात्र उपाय सामाजिक दूरी कायम गरी वस्नु बाहेक अन्य विकल्प नरहेको अवस्थामा भगवान बुद्धद्वारा देशना गर्नु

भएको मन्त्रनयको सिद्धान्तमा आधारित यस पंचरक्षा धारणी को पाठबाट विश्वका सम्पूर्ण मानवजातिलाई यस त्रास, भयबाट त्राण, मानसिक शान्ति हुन सकोस् भन्ने महान् सोच रहेका नेपाल परम्परागत बौद्ध धर्म संघका अध्यक्ष एवं नेपाल बज्रयान महाविहार, लुम्बिनीका चक्रेश्वर र लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालयका निवर्तमान उपकुलपति, हाल अमेरिकामा अध्यापन गराउँदै रहनु भएका हामी सबैका श्रद्धेय गुरुवर प्रा.डा. नरेश मान बज्राचार्यज्यूले यस पंचरक्षा धारणीको संग्रहको पाण्डुलिपिमा रहेको प्रचलित नेपाल भाषालाई देवनागरी लिपिमा लिप्यान्तर गरि सम्पूर्ण नेपालीहरुले सरलरुपमा पाठ गर्ने अवसर दिनको निमित्त मलाई सुअवसर प्रदान गर्नु भएकोमा म गुरु प्रति कृत्तज्ञ भएको छु। आशा छ यस पंचरक्षा धारणी पाठबाट विश्वका सम्पूर्ण मानिसहरुले अहिलेको महामारीको भयबाट त्राण पाउने छन्।

॥ भवतु सर्व मङ्गलम् ॥

भीम रत्न बज्राचार्य
सचिव
ने.प.बौ.ध.संघ, कान्तिपुर शाखा।
आचार्य परिषद सदस्य
नेपाल बज्रयान महाविहार संघ, लुम्बिनी।

॥ श्रीआर्य्यमहाप्रतिसराधारणी ॥

ओं नमो भगवत्यै आर्य्यमहाप्रतिसरायै ॥ एवं मया श्रुतमेकस्मिन्समये भगवान् महावज्रमेरुशिखरकुटागारे विहरतिस्म ॥ तदिदानीं प्रवक्ष्यामि भूतसंघाः श्रृणोथ मे ॥ नमो बुद्धाय नमो धर्म्माय नमः संघाय ॥ नमः सर्वतथागतानां नमो नमः ॥ सर्वबुद्धधर्म्मबोधिसत्त्व धर्म्मसंघेभ्यः ॥ तद्यथा ॥ ओं विपुलगर्भे विमलजयगर्भे ओं विपुलविमले विमलगर्भे वज्रज्वालागर्भे गतिगहने गगने गगनविशोधनि सर्वपापविशोधनि ओं गुणवति गगण विचारिणि गगरि २ गिरि२ गिरिणि २ गमनि २ ग्रह २ गगारि २ गंभरि २ गभि २ गहि २ गमरि २ गरे २ गुरु २ गुभ २ गुरुणिचरे गुहणि २ गुरुणि २ चुरु २ चरे २ मूचिरे २ जयविजये सर्वभयविगते सर्वगर्भसंरक्षणि शिरि २ भिरि २ मिरि २ गिरि २ घिरि २ समन्ताकर्षणि सर्वशत्रुप्रमथनि रक्ष २ सर्वसत्त्वान्सर्वभयसर्वोपद्रवेभ्यः सर्वव्याधिभ्यः चिरि२ विरि २ धिरि २ विगतावरणे विशोधिनि विविधावरणविनाशिनि मुरि २ मुचि २ मुलि २ किरि २ मिलि २ कमले विमले जयविजये

जयावहे जयवति बिशेषवति भगवति रत्नमुकुटमालाधरि बहुविविधविचित्रवेशधारिणि भगवति महाविद्यादेवी रक्ष २ मां सर्वसत्त्वांश्च सर्वपापविशोधनि हुरु २ मुरु २ रक्ष २ मां सर्वसत्त्वांश्च अनाथानत्राणानलयनानशरणानपरायणान् परिमोचय सर्वदुखेभ्यः चण्डे २ चण्डि २ चण्डिणि २ वेगवति सर्वदुष्टनिवारिणि बिजयबाहिनि हुरु २ मुरु २ चुरु २ तुरु २ आयुद्धारिणि सुरबल प्रमथिनि सर्वदेवगणपूजिते चिरि २ धिरि २ समन्तावलोकितप्रभे सुप्रभे सुप्रभविशुद्धे सर्वपापविशुद्धे पापविशोधनि धुरु २ धरणिधरे धर २ सुमु २ मुसु २ रुरुचरे चालय सर्वदुष्टान् पूरय आशां श्रीवसुधरे जयकमले क्षिणि २ बरदांकुशे ओँ पद्मविशुद्धे शोधय २ शुद्धे विशुद्धे शर २ भर २ भिरि २ भुरु २ मंगलविशुद्धे पवित्रमुखि खड्गिनि खर २ ज्वलितशिखरे समन्तावलोकिते सुप्रभे विशुद्धे समन्तप्रसारितावभासे शुद्धे ज्वल २ सर्वदेवगणसमाकर्षणि सत्यव्रते ओँ ह्रिं त्राँ तर २ तारय २ मां सर्वसत्त्वांश्च नागविलोकिते २

लहु २ हुलु २ हुतु २ तुरु २ भिरि २ क्षिणि २ हुनि २ सर्वग्रहभक्षणि पिंगले मुरु २ मुचु २ मुशु २ मुसुरिनत नागविलोकिते तारय २ भगवति अष्टमहादारुणभयेभ्यः सर्वत्र समन्तानां दिशां बन्धेन बज्रप्राकारवज्रपाशबंधेन बज्रज्वालाविशुद्धेन तुरि २ भगवति गर्भसंशोधनि कुक्षिसंपूरिणि ज्वल २ चल २ ज्वालिनि २ वर्षतु देवः समन्तेन दिव्योदकेन अमृतवर्षणि अभिषिञ्चतु मां रक्ष २ मां सर्वत्र विदारिणि बल २ बलवति जय २ विजय २ जयतु सर्वत्र सर्वकालं सिध्यतु मे इयं विद्या साधय मण्डलं घातय विघ्नान् जय २ सिद्धे २ बुद्धे २ पूरय २ आशां विद्योद्गते जयोत्तरि जयकरि जयवति तिष्ठ २ भगवति समयमनुपालय सर्वतथागत हृदय व्यवलोकय मां सपरिवारं सत्त्वानां चाष्टमहादारुणभयेभ्यः सर २ प्रसर २ सर्वावरणविशोधनि समन्ताकारमण्डलविशुद्धे विगते २ विगतमले सर्वमंगलविशुद्धे सर्वामंगलविशोधिनि क्षिणि २ सर्वपापविशुद्धे मलविगते जयवति तेजवति त्रैलोक्याधिष्ठिते स्वाहा ॥

सर्वतथागतमूर्द्धाभिषिक्ते स्वाहा ॥ सर्वतथागतहृदयशुद्धे स्वाहा ॥ सर्वदेवताभिषिक्ते स्वाहा ॥ सर्वतथागतहृदयाधिष्ठिते स्वाहा ॥ सर्वतथागतसमयसिद्धे स्वाहा ॥ इन्द्रे इन्द्रवति इन्द्रव्यवलोकिते स्वाहा ॥ ब्रम्हे ब्रम्हाध्युषिते स्वाहा ॥ विष्णुनमस्कृताय स्वाहा ॥ महेश्वरवंदितपूजिताय स्वाहा ॥ बज्रधरबज्रपाणिवलवीर्य्याधिष्ठिते स्वाहा ॥ धृतराष्ट्राय स्वाहा ॥ विरूढकाय स्वाहा ॥ विरुपाक्षाय स्वाहा ॥ वैश्रवणाय स्वाहा ॥ चतुर्म्महाराजनमस्कृताय स्वाहा ॥ यमाय स्वाहा ॥ यमपूजितनमस्कृताय स्वाहा ॥ वरुणाय स्वाहा ॥ मारुताय स्वाहा ॥ महामारुताय स्वाहा ॥ अग्नये स्वाहा ॥ वायवे स्वाहा ॥ नागविलोकिताय स्वाहा ॥ देवगणेभ्यः स्वाहा ॥ नागगणेभ्यः स्वाहा ॥ यक्षगणेभ्यः स्वाहा ॥ राक्षसगणेभ्यः स्वाहा ॥ गन्धर्वगणेभ्यः स्वाहा ॥ असुरगणेभ्यः स्वाहा ॥ गरुडगणेभ्यः स्वाहा ॥ किन्नरगणेभ्यः स्वाहा ॥ महोरगगणेभ्यः स्वाहा ॥ मनुष्यगणेभ्यः स्वाहा ॥ अमनुष्यगणेभ्यः स्वाहा ॥ सर्वग्रहेभ्यः स्वाहा ॥

सर्वभूतेभ्यः स्वाहा ॥ सर्वप्रेतेभ्यः स्वाहा ॥ सर्वपिशाचेभ्यः स्वाहा ॥ सर्वापस्मारेभ्यः स्वाहा ॥ सर्वकुंभाण्डे स्वाहा ॥ सर्वपूतनेभ्यः स्वाहा ॥ सर्वकटपूतनेभ्यः स्वाहा ॥ सर्वदुष्टप्रदुष्टेभ्यः स्वाहा ॥ ओं धुरु २ स्वाहा ॥ ओं तुरु २ स्वाहा ॥ ओं कुरु २ स्वाहा ॥ ओं चुरु २ स्वाहा ॥ ओं मुरु २ स्वाहा ॥ ओं हन २ सर्वशत्रून् स्वाहा ॥ ओं दह २ सर्वदुष्टान् स्वाहा ॥ ओं पच २ सर्वप्रत्यर्थिकप्रत्यमित्रान् स्वाहा ॥ ॥ ये ममाहितैषिणस्तेषां सर्वेषां शरीरं ज्वालय सर्वदुष्टचित्तानां स्वाहा ॥ ज्वलिताय स्वाहा ॥ प्रज्वलिताय स्वाहा ॥ दीप्तज्वालाय स्वाहा ॥ वज्रज्वालाय स्वाहा ॥ समन्तज्वालाय स्वाहा ॥ माणिभद्राय स्वाहा ॥ पूर्णभद्राय स्वाहा ॥ कालाय स्वाहा ॥ महाकालाय स्वाहा ॥ मातृगणाय स्वाहा ॥ यक्षिणीनां स्वाहा ॥ राक्षसीनां स्वाहा ॥ प्रेतपिशाचानां स्वाहा ॥ सर्वडाकिनीनां स्वाहा ॥ आकाशमातृणां स्वाहा ॥ समुद्रवासिनीनां स्वाहा ॥ रात्रिचराणां स्वाहा ॥ दिवसचराणां स्वाहा ॥ त्रिसंध्याचराणां स्वाहा ॥

वेलाचराणां स्वाहा ॥ अवेलाचराणां स्वाहा ॥ गर्भहरेभ्यः स्वाहा ॥ गर्भसंधारिणीभ्यः स्वाहा ॥ हुरु २ स्वाहा ॥ ओं स्वाहा ॥ भुः स्वाहा ॥ भुवः स्वाहा ॥ स्वः स्वाहा ॥ भुर्भुवः स्वः स्वाहा ॥ चिति २ स्वाहा ॥ धरणि स्वाहा ॥ धारणि स्वाहा ॥ अग्निः स्वाहा ॥ तेजोवायुः स्वाहा ॥ चिलि २ स्वाहा ॥ शिलि २ स्वाहा ॥ मिलि २ स्वाहा ॥ सिध्य २ स्वाहा ॥ बुध्य २ स्वाहा ॥ सीमाबन्धे स्वाहा ॥ मण्डलबन्धे स्वाहा ॥ सर्वशत्रुभञ्ज २ स्वाहा ॥ जंभय २ स्वाहा ॥ स्तंभय २ स्वाहा ॥ छिन्द २ स्वाहा ॥ भिन्द २ स्वाहा ॥ जंभय २ स्वाहा ॥ स्तंभय २ स्वाहा ॥ मोहय २ स्वाहा ॥ मणिविशुद्धे स्वाहा ॥ सूर्य्ये सूर्य्यविशुद्धे स्वाहा ॥ चन्द्रे २ पूर्णचन्द्रेस्वाहा ॥ शोधनि स्वाहा ॥ विशोधनि स्वाहा ॥ ग्रहेभ्यः स्वाहा ॥ नक्षत्रेभ्यः स्वाहा ॥ शिवेभ्यः स्वाहा ॥ शंकरि स्वाहा ॥ शान्तिकरि स्वाहा ॥ पुष्टिकरि स्वाहा ॥ बलवर्द्धिनि स्वाहा ॥ बलवर्द्धनकरि स्वाहा ॥ श्रीकरि स्वाहा ॥ श्रीवर्द्धनकरि स्वाहा ॥

श्रीज्वालिनि स्वाहा ॥ मुचि स्वाहा ॥ नमुचि स्वाहा ॥ वेगवति स्वाहा ॥ ओं सर्वतथागतमूर्त्ते प्रवरविगतभये समयशुद्धे मे भगवति सर्वपापं स्वस्ति भवतु मम सर्वसत्त्वानां च स्वाहा ॥ ओं मुनि २ विमुनि २ धरिचरिचपले भगवति भयविगते भयहरिणि बोधि २ बोधय २ वुद्धिरि २ सर्वतथागतहृदयजुष्टे स्वाहा ॥ ओं मुनि २ मुनिवरे अभिषिञ्चन्तु मां सर्वसत्त्वांश्च सर्वतथागताः सर्वविद्याभिषिक्ते महावज्रकवचमुद्रामुद्रितैः सर्वतथागतहृदयाधिष्ठितवज्रे स्वाहा ॥ ॥ आर्य्यमहाप्रतिसरायाः प्रथममन्त्रधारणी समाप्ता ॥ ये धर्म्मा हेतुप्रभवा हेतुस्तेषां तथागतः ॥ ह्यवदत्तेषां निरोधो स एवम्वादी महाश्रमणः ॥ नमो बुद्धाय ॥ नमो धर्माय ॥ नमः संघाय ॥ ॥ सर्वबुद्धबोधिसत्त्वसंघांश्च नमो नमः ॥ ॥ नमो गुणसागराय ॥ ॥ शुभमस्तु ॥

॥ श्रीआर्य्यमहासाहस्रप्रमर्द्दिनीधारणी ॥

ओं नमो भगवत्यै आर्य्यमहासाहस्रप्रमर्द्दिन्यै ॥ एवं मया श्रुतमेकस्मिनसमये भगवान् राजगृहे बिहरतिस्म ॥ तत्र मन्त्रपदान्यस्ति लोकनाथ श्रृणोहि मे ॥ स्याद्यथेदं ॥ अखे नखे विनखे बन्धे वराणे चपले वखे बखने बखिने नखिने बहले भगे भगंदरे वशे वशवर्त्तिनि स्वाहा ॥ मुच्यंतु सर्वसत्त्वानाञ्च सर्वग्रहेभ्यो धृटराष्ट्रस्य महाराजस्य नाम्नावलेनैश्वर्याधिपत्येन च स्वाहा ॥ तेषां दण्डं प्रणेष्यामि विद्या ब्राम्हणनिर्मिता ॥ शक्रेण धारिता मूर्द्धिन लोकपालैश्च मुद्रिता ॥ स्याद्यथेदं ॥ कलिंगे भारदे जुदग्रे जयते सिंहनादे साराग्रप्राप्ते हंसगामिनि मालिनि हुलिनि हुलि प्रीहुले पिहुले स्वाहा ॥ हहं हहं हहं हहं ॥ सूदनिवलाग्रवति हतिने चरमति चण्डालि चलने चलाचले स्वाहा ॥ इमां पाणितले विद्यां तस्मिन्काले उदाहरेत् ॥ स्याद्यथेदं ॥ खटे २ विखटे २ विमल २ लीलवे बले बलवते चन्द्रचरणे अमृतनिर्घोषे स्वाहा ॥ नानागन्धैस्तथा पुष्पैर्निंद्भूताः सर्वपापकाः ॥ तद्यथा ॥ हुमे २ कखलि खललि जुह्विनि जवरे

गलगेहारिणि शान्ति प्रशान्ति स्वाहा ॥ धावनि स्वाहा ॥ प्रधावनि स्वाहा ॥ गन्धर्वे स्वाहा ॥ पलंगिनि स्वाहा ॥ सर्वकाखोर्द्दवृतछेदनि स्वाहा ॥ ॥ तत्र मन्त्रपदान्यस्ति इन्द्रस्य वचनं यथा ॥ स्याद्यथेदं अकंपे विकंपे भूतघोषे भूतंगमे दहनि धधरे धरे धरे दधनि निधमे खुखुमे खखसारंगमे चन्द्रे चपले हरिमे हरे हारिणि स्वाहा ॥ ॥ यानि इमानि भदन्त भगवन् पञ्चमहारक्षासूत्राणि भाषितानि ॥ स्याद्यथेदं ॥ महासाहस्रप्रमर्द्दिनीसूत्रं महामायूरी महाशीतवती महाप्रतिसरा महामन्त्रानुसारिणीचेति ॥ स्वस्त्यस्तु शान्तिश्च शिवञ्च नित्यं मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानाञ्च स्वाहा ॥ ॥ आर्य्यमहासाहस्रप्रमर्द्दिनीविद्याराज्ञीद्वितीयमन्त्रधारणी समाप्ता ॥ ॥ ये धर्मा हेतुप्रभवा हेतुस्तेषां तथागतः ह्यवदद्यो निरोधो स एवम्वादी महाश्रमणः ॥ नमो बुद्धरत्नाय ॥ नमो धर्म्मरत्नाय ॥ नमः संघरत्नाय ॥ ॥ नमः समन्तभद्राय नमः शाक्यसिंहाय नमो गौतममुनीश्वराय ॥ ॥ शुभं ॥

॥ श्रीआर्य्यमहामायूरीधारणी ॥

ओँ नमो भगवत्यै आर्य्यमहामायूर्य्यै ॥ मृतसंजीविनीं देवीं दुष्टसत्त्वनिवारिणीं ॥ विद्याराज्ञीं महात्मानीं मायूरीं प्रणमाम्यहं ॥ नमो बुद्धाय ॥ नमो धर्म्माय ॥ नमः संघाय ॥ तद्यथा ॥ इडि विडि किडि हिडि मिडि निडि आडे घाडे दुर्ग्गाडे हरिणि बगुडि पांशुपिशाचिनि वर्षणि आरोहनि उरोहिनि एलेमेले तिलि २ मेले २ तिरि २ मेरे २ तिमे २ दुमे २ इट्टिमिट्टि विस्तद्ध चपले हुलु २ अश्विमुखि कालि कालि करालि महाकालि प्रकीर्ण्णकेशि हुलु २ वेहुलु २ फुरु २ वेहुरु २ कोशादुंवा दोदुंवा दुमदुंवा गोलाया वेलाया परिवेलाया पिशु पिशु ॥ ॥ हिलि हिलि हिलि हिलि हिलि हिलि हिलि हिलि हिलि हिलि ॥ १० ॥ तिलि तिलि तिलि तिलि तिलि तिलि तिलि तिलि तिलि तिलि ॥ १० ॥ चुलु चुलु चुलु चुलु चुलु चुलु चुलु चुलु चुलु चुलु ॥ १० ॥ मुहु मुहु मुहु मुहु मुहु मुहु मुहु मुहु मुहु मुहु ॥ १० ॥ मुलु मुलु मुलु मुलु मुलु मुलु मुलु मुलु मुलु मुलु ॥ १० ॥ हु हु हु हु हु हु हु हु हु हु ॥ १० ॥ वा वा वा वा वा वा

१०

वा वा वा वा ॥ १० ॥ पा पा पा पा पा पा पा पा पा पा ॥ १० ॥ जाल जाल जाल जाल जाल जाल जाल जाल जाल जाल ॥ १० ॥ दमदमनि तपतपनि ज्वलज्वलनि पचपचनि दुंदुभि गर्ज्जनि वर्षणि स्फोटनि तपनि तापनि पचनि पाचनि हारिणि कारिणि कंपनि मर्द्दिनि मण्डितिके क्षेमंकरि मकरि शंकरि शंकरि शंकरि करवरि शवरि शंकरि ज्वलनि दम दुंदुभि सुकुसुमे गोलाया वेलाया परिवेलाया वर्षतु देवः समन्तेन इलिकिसि स्वाहा ॥ नमो बुद्धाय नमो धर्म्माय नमः संघाय ॥ नमो महामायूर्यै विद्याराज्ञै ॥ तद्यथा ॥ हु हु हु हु हु हु ॥ ६ ॥ नागलेलेले नलेलेले दुंवलेलेले हुय २ विज २ थुसु २ गुरु २ हुचेजिनि चेजिनि अगरु एलामेला इलिमिलितिलिमेला इलितिलिमेला इलिमित्तेतिलिमित्ते इलितिलिमित्ते दुम्ये सुदुम्ये तोसु २ गोला बेला चेला चपला विमला इत्तिलि २ भित्तिलि २ नमो बुद्धानां चिलिकिसि गोदोहिकानां नमोऽर्हतां दालकानां वर्षतु देवः समन्तेन दशसु दिशासु नमो बुद्धानां स्वाहा

॥ तद्यथा ॥ हिलि हिलि हिलि हिलि ॥ ४ ॥ मिलि मिलि मिलि मिलि मिलि मिलि मिलि मिलि मिलि मिलि ॥ १० ॥ हुलु हुलु हुलु हुलु हुलु हुलु हुलु हुलु हुलु हुलु ॥ १० ॥ फुलु फुलु फुलु फुलु फुलु फुलु फुलु फुलु फुलु फुलु ॥ १० ॥ चिटि चिटि चिटि चिटि चिटि चिटि चिटि चिटि चिटि चिटि ॥ १० ॥ हिक्के हिक्के हिक्के हिक्के ॥ ४ ॥ तदवतडे बक्षे २ होले २ धर २ फल २ चल २ चुलु २ स्वाहा ॥ नमो बुद्धानां स्वाहा ॥ अर्हतां स्वाहा ॥ मैत्रेयस्य बोधिसत्वस्य स्वाहा ॥ सर्वबुद्ध बोधिसत्त्वानां स्वाहा ॥ अनागामिनां स्वाहा ॥ सकृदागामिनां स्वाहा ॥ श्रोतापन्नानां स्वाहा ॥ सम्यग्गतानां स्वाहा ॥ सम्यक्प्रतिपन्नानां स्वाहा ॥ ब्रम्हणे स्वाहा ॥ इन्द्राय स्वाहा ॥ प्रजापतये स्वाहा ॥ ईशानाय स्वाहा ॥ वायवे स्वाहा ॥ अग्नेय स्वाहा ॥ वरुणाय स्वाहा ॥ यमाय स्वाहा ॥ उपेन्द्राय स्वाहा ॥ वैश्रमणाय स्वाहा ॥ धृतराष्ट्राय गन्धर्वाधिपतये स्वाहा ॥ विरूढकाय कुंभाण्डाधिपतये स्वाहा ॥ विरूपाक्षाय नागाधिपतये

स्वाहा ॥ देवानां स्वाहा ॥ नागानां स्वाहा ॥ असुराणां स्वाहा ॥ मरुतानां स्वाहा ॥ गरुडानां स्वाहा ॥ गन्धर्वाणां स्वाहा ॥ किन्नराणां स्वाहा ॥ महोरगानां स्वाहा ॥ यक्षाणां स्वाहा ॥ राक्षसानां स्वाहा ॥ प्रेतानां स्वाहा ॥ पिशाचानां स्वाहा ॥ भूतानां स्वाहा ॥ कुंभाण्डानां स्वाहा ॥ पूतनानां स्वाहा ॥ कटपूतनानां स्वाहा ॥ स्कंदानां स्वाहा ॥ अपस्माराणां स्वाहा ॥ उन्मादानां स्वाहा ॥ छायानां स्वाहा ॥ अपस्माराणां स्वाहा ॥ चन्द्रसूर्य्ययोः स्वाहा ॥ रुद्राणां स्वाहा ॥ नक्षत्रानां स्वाहा ॥ ग्रहाणां स्वाहा ॥ ज्योतिषां स्वाहा ॥ ऋषीणां स्वाहा ॥ सिद्धव्रतानां स्वाहा ॥ सिद्धविद्यानां स्वाहा ॥ गौरीये स्वाहा ॥ गन्धारीये स्वाहा ॥ जांगुलीये स्वाहा ॥ अमृतायै स्वाहा ॥ जंभनीये स्वाहा ॥ स्तंभनीये स्वाहा ॥ चाप्यटीये स्वाहा ॥ द्रामिडीये स्वाहा ॥ शवरीये स्वाहा ॥ अथशवरीये स्वाहा ॥ चण्डालीये स्वाहा ॥ मातंगीये स्वाहा ॥ नागहृदयाय स्वाहा ॥ गरुडहृदयाय स्वाहा ॥ मानसीये स्वाहा ॥

महामानसीये स्वाहा ॥ षडक्षरीये स्वाहा ॥ माणिभद्राय स्वाहा ॥ पूर्णभद्राय स्वाहा ॥ समन्तभद्राय स्वाहा ॥ महासमन्तभद्राय स्वाहा ॥ समयाय स्वाहा ॥ महासमयाय स्वाहा ॥ प्रतिसराय स्वाहा ॥ महाप्रतिसराय स्वाहा ॥ शीतवनाय स्वाहा ॥ महाशीतवनाय स्वाहा ॥ दण्डधराय स्वाहा ॥ महादण्डधराय स्वाहा ॥ मुचिलिंदाय स्वाहा ॥ महामुचिलिंदाय स्वाहा ॥ जयन्तीये स्वाहा ॥ शान्तीये स्वाहा ॥ पुष्टीये स्वाहा ॥ अश्वक्रीडाय स्वाहा ॥ अपराजिताय स्वाहा ॥ सुवर्णावभासाय मयूरराजाय स्वाहा ॥ महाधारणीये स्वाहा ॥ मन्त्रपदानां स्वाहा ॥ महामायूर्य्यै विद्याराज्यै स्वाहा ॥ मयुरक्रान्ताय स्वाहा ॥ आर्य्यमहामायूरीविद्याराज्ञीतृतीयमन्त्रधारणी समाप्ता ॥ ॥ ये धर्मा हेतुप्रभवा हेतुस्तेषां तथागतः ह्यवदद्यो निरोधो स एवम्वादी महाश्रमणः ॥ ॥ नमः सर्वज्ञाय ॥ ॥ शुभमस्तु ॥

॥ श्रीआर्य्यमहाशीतवतीधारणी ॥

ओं नमो भगवत्यै आर्य्यमहाशीतवत्यै ॥ ॥ उद्गृन्ह त्वं राहुल इमां महाशीतवतीं नामधारणीं महाविद्यां तत्र चतुर्ण्णांपर्षदां रक्षावरणगुप्तये भिक्षुणां भिक्षुणीनामुपासकानामुपासिकानां च दीर्घरात्रमर्थाय हिताय सुखाय भवन्ति ॥ तद्यथा ॥ अंगा भंगा बंगा संसारतरंगा सासदंगा एकमूला एकवीरा अरवीरा तरवीरा विहेठिका तर २ बीरा कर २ वीरा इन्द्रा इन्द्रकिसरा हसाहंसकिसरा इरमति बरमति रक्षमति सर्वार्थसाधनि परमार्थसाधनि अप्रतिहते इन्द्रो राजा यमो राजा वरुणो राजा मनस्वी राजा वासुकी राजा यमदग्नी राजा ब्रम्हासहापती राजा बुद्धो भगवान् धर्म्मस्वामीराजा अनुत्तरो लोकानुकंपको रक्षां कुर्वन्तु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्डपरिहारं शस्त्रपरिहारं बिषदूषनं बिषनाशनं सीमाबन्धं धरणीवन्धञ्च कुर्वन्तु जीवन्तु बर्षशतं पश्यन्तु शरदांशतं ॥ तद्यथा ॥ हरमति बरमति तरमति लक्षमति क्षलमति अरुमति हुलु २ हुरु २ चुरु २ खुरु २ खुरुमति भूमि

चण्डे कालिके अभिसंलापिते सोमलते हुलिस्फुले स्फुलशिखरे जयवति तलशाति चुरुनाति वाग्वंधनि विमोहनिसालोहिते अण्डले पण्डले केयूरे केतुमति भूतंगमे भूरुतमति धन्ये मंगले बले महाबले महाबलाबलोकिते अबंतु चुरुबीरा पराजयालिके जय गोरोहिनि चुरु २ भुरु २ रुंध २ खुरु २ प्रतिवन्धुमति ॥ धुरंधरे वरधरे विधरे विधमति विष्कंभनि विनाशनि वंधनि मोहनि विमोहनि शोधनि विशोधनि संकीरणि संछिदनि साधुतरमाने तर २ माने हर २ वन्धुमति हिरि २ खिरि २ हुलु २ पिंगले नमो बुद्धानां स्वाहा ॥ ॥ इयं खलु पुनर्म्महाशीतवतीनामविद्याराज्ञी एकनवति गंगानदीवालुकासमैर्बुद्धैर्भगवद्भिर्भाषिता भाष्यते च सिद्धा परमसिद्धा सिद्धपराक्रमा सर्वदेवगणनागयक्षगन्धर्वासुरगरुडकिन्नरमहोरगादिभिर्वन्दिता सर्वजिनगणपरिवृताश्च भवेयु: ॥ सर्वसत्त्वानां च शिवमारोग्यं सर्वदा सर्वथा मम सर्वसत्त्वानाञ्च भवन्तु स्वाहा ॥ ॥ आर्य्यमहाशीतवतीनामविद्याराज्ञी दण्डधारिणी चतुर्थमन्त्र

धारणी समाप्ता ॥ ॥ ये धर्म्मा हेतुप्रभवा हेतुस्तेषां तथागतः ॥ ह्यवदद्यो निरोधो स एवम्वादी महाश्रमणः ॥ ॥ नमो बुद्धाय नमो धर्म्माय नमः संघाय नमो नमः ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥

॥ श्रीआर्य्यमहामन्त्रानुसारिणीधारणी ॥

ओं नमो भगवत्यै आर्य्यमहामन्त्रानुसारिण्यै ॥ ॥ तत्र खलु भगवानानन्दमामन्त्रयतेस्म ॥ इमानि महामन्त्रानुसारिणी मन्त्रपदानि भाषतेस्म ॥ इमाश्च गाथा ॥ विसरत विसरत विसरत विसरत ॥ ४ ॥ बुद्धो लोकानुकंपक आज्ञापयति ॥ मुञ्चत मुञ्चत मुञ्चत मुञ्चत ॥ ४ ॥ विद्या तिष्ठतु ॥ निग्गच्छत निग्गच्छत निग्गच्छत निग्गच्छत ॥ ४ ॥ बुद्धः प्रविशति बुद्धो लोकानुकंपक एवमाज्ञपयति ॥ सुमु सुमु सुमु सुमु ॥ ४ ॥ रुसुमु रुसुमु रुसुमु रुसुमु ॥ ४ ॥ लुसुमु लुसुमु ॥ २ ॥ सुमुरु सुमुरु सुमुरु सुमुरु ॥ ४ ॥ प्रविशति ॥ सुरु सुरु सुरु सुरु सुरु सुरु ॥ ६ ॥ मिरि मिरि मिरि मिरि ॥ ४ ॥ मुरुमिरि मुरुमिरि ॥ २ ॥ मुरुमीरी मुरुमीरी ॥ २ ॥ मुरुमिरि मुरुमिरि मुरुमिरि मुरुमिरि ॥ ४ ॥ मुरुरिति मुरुरिति ॥ २ ॥ रि रि रि रि रि रि रि रि रि रि ॥ १० ॥ तिमिरी तिमिरी ॥ २ ॥ मीरिमीरिति ॥ हसिमिरिति प्रविशति मिरिहसिती ॥ कंकरा कंकरा कंकरा कंकरा कंकरा कंकरा ॥ ६ ॥ कंकरोनीनि कुलिशे कंकरी२

करीशेति ॥ रि रि रि रि रि रि रि रि रि रि ॥ १० ॥ रेफसारि ॥ फुरि फुरि फुरि फुरि फुरि फुरि ॥ ६ ॥ सर्वज्ञ आज्ञापयति ॥ प्रविशति सर्वसत्त्वहिताध्याशयः मैत्रीविहारी करुणाविहारी मुदिताविहारी उपेक्षाविहारी ॥ एते मन्त्रपदाः सिद्धाः सिद्धगाथा जिनोदिताः ॥ सर्वेषां देवतानां च भूतानां च हितैषिणां ॥ ज्ञानेनाथोत्तमेनाद्यस्तथाधर्म्मतयापि च ॥ ॥ स्वस्ति वः कुरुतां बुद्धाः स्वस्ति देवाः सशक्रकाः ॥ स्वस्ति सर्वाणि भूतानि सर्वकालं दिशंतु वः बुद्धपुण्यानुभावेन देवतानां मतेन च ॥ योयोर्थः समभिप्रेतः सर्वोर्थोद्यसमृद्धयतां ॥ स्वस्ति वो द्विपदे भोन्तु स्वस्ति वोस्तु चतुष्पदे ॥ स्वस्ति वो ब्रजतां मार्गे स्वस्ति प्रत्यागतेषुच ॥ स्वस्ति रात्रौ स्वस्ति दिवा स्वस्ति मध्य दिने ष्ठिते ॥ सर्वत्र स्वस्ति वो भोन्तु माचैषां पापमागमत् ॥ सर्वेसत्त्वाः सर्वेप्राणाः सर्वेभूताश्च केवलाः ॥ सर्वे वै सुखिनः सन्तु सर्वे सन्तु निरामयाः ॥ सर्वे भद्राणि पश्यन्तु मा कश्चित्पापमागमत् ॥ यानीह भूतानि समागतानि

स्थितानि भूमावथवान्तरीक्षे ॥ कुर्वन्तु मैत्री सततं प्रजासु दिवा च रात्रौ च चरन्तु धर्म्मं ॥ इति तत्र बुद्धानां बुद्धानुभावेन देवतानां देवतानुभावेन महतीतिर्व्यूपशान्तेति ॥ ॥ आर्य्यमहामन्त्रानुसारिणीनामपञ्चममन्त्रधारणी समाप्ता ॥ ॥ ये धर्म्मा हेतुप्रभवा हेतुस्तेषां तथागतः ॥ ह्यवदद्यो निरोधो स एवम्वादी महाश्रमणः ॥ नमो बुद्धाय ॥ नमो धर्म्माय ॥ नमः संघाय ॥ ॥ नमो धर्म्मराजाय तथागताय ॥ ॥ शुभमस्तु सर्वजगतां ॥